

Materiały szkoleniowe – dla uczestników

Szkolenie: „Zaawansowane wyszukiwanie i weryfikacja informacji medycznych”

Szkolenie zostało poprowadzone przez: infobrokerska.pl

Materiały szkoleniowe powstały w ramach projektu DISH DIGITAL & INNOVATION SKILLS HELIX IN HEALTH. DISH jest współfinansowane przez Program Unii Europejskiej Erasmus+, Akcję Kluczową 2 Współpraca na rzecz innowacji i Wymianę Dobrych Praktyk – Sojusze na rzecz Umiejętności Sektorowych

1. Strategia wyszukiwania informacji:

Uwagi warte uwzględnienia przy wyszukiwaniu informacji:

1. Ustalenie celów wyszukiwania:
 - określenie wytycznych
2. Określenie słów kluczowych
 - Dobrze dobrane słowa kluczowe to 80% sukcesu w wyszukiwaniu!
 - Słowa kluczowe mogą być:
 - Terminy jednowyrazowe, np. nadwaga;
 - Terminy dwuwyrazowe, np. choroby dziecięce;
 - Terminy trzywyrazowe, np. Body Mass Index;
 - Terminy czterowyrazowe, np. metody numeryczne równań nieliniowych.
3. Określenie zasięgu terytorialnego i zakresu czasowego wyszukiwania
 - **Zasięg:** Polska
 - **Zakres:** do 5 lat wstecz
4. Określenie punktów startowych:
 - www.google.pl
 - www.duckduckgo.com
 - NFZ
 - Eurostat
 - WHO
5. Zebranie informacji
6. Ocena informacji

2. Jak zostać Google ninja?

Listy kategorii wyszukiwarek Google:

- Wyszukiwarka zaawansowana Google: [LINK](#)
- Wyszukiwarka Google Scholar: [LINK](#)
- Wyszukiwarka Google Book: [LINK](#)
- Wyszukiwarka Google Patents: [LINK](#)
- Wyszukiwarka Google Dataset Search: [LINK](#)

Za pomocą poniższych operatorów zaawansowanego wyszukiwania (symboli, słów) możemy zwiększyć precyzję wyników wyszukiwania. Poniższa infografika, przygotowana przez INFOBROKERSKA.PL wskazuje kilka przydatnych operatorów zaawansowanego wyszukiwania:

Rysunek 1: Grafika infobrokerska.pl

3. ALTERNATYWNE WYSZUKIWARKI

A. HORYZONTALNE / UNIWERSALNE - Wyszukiwarki ogólnotematyczne:

- a. <https://www.bing.com>
- b. <https://yandex.com>
- c. <https://duckduckgo.com>
- d. <https://www.lycos.com>
- e. <https://www.gigablast.com>

B. WERTYKALNE / SPECJALISTYCZNE - Wyszukiwarki dedykowane konkretnej dziedzinie lub konkretnemu rodzajowi zasobów sieci:

- a. video
- b. grafika
- c. pliki FTP
- d. zasobów naukowych
- e. biznesowych
- f. urządzeń podłączonych do sieci
- g. patentów
- h. książek
- i. osób

Przykłady wyszukiwarek zasobów naukowych:

- I. MICROSOFT ACADEMIC [LINK](#)
- II. JURN [LINK](#)
- III. FREE FULL PDF - [LINK](#)
- IV. WOLFRAM ALPHA- [LINK](#)

4. ZASOBY - DEEP WEEB:

- Dokumenty medyczne
- Akty prawne
- Raporty naukowe
- Strony z płatnym dostępem
- Dane statystyczne
- Pierwotne dane badawcze
- Bazy danych
- Dokumenty finansowe
- Zasoby rządowe
- Media społecznościowe
- Intranet

BAZA NAUKOWA	LINK	OPIS
WORLDWIDESCIENCE.ORG	LINK	globalna wyszukiwarka naukowa
BASE	LINK	Umożliwia wyszukiwanie zaawansowane Dostawcy treści są indeksowani
MEDNAR	LINK	zapewnia wszechstronne przeszukiwanie wielu zweryfikowanych źródeł informacji medycznej
EUROSTAT	LINK	Zapewnia wysokiej jakości statystyki i dane o Europie.
ŚWIATOWA ORGANIZACJA ZDROWIA:	Baza główna LINK Bazy regionalne, np. dla Europy LINK	Zasoby WHO są doskonałym przykładem specyficznej architektury informacji w zasobach instytucji ONZ.

5. OPEN DATA

A. EUROPEAN DATA PORTAL - [LINK](#)

- Oficjalny portal danych europejskich z podziałem na sektory

BAZY NAUKOWE - OPEN ACCESS I KOMERCYJNE

BAZA NAUKOWA	LINK	OPIS
OPEN ACCESS JOURNALS SEARCH ENGINE (OAJSE)	LINK	Umożliwia wyszukanie anglojęzycznych publikacji z różnych dziedzin z całego świata
DIRECTORY OF OPEN ACCESS JOURNALS (DOAJ)	LINK	niezależna baza danych zawiera ponad 16 500 recenzowanych czasopism o otwartym dostępie ze wszystkich dziedzin nauki, technologii, medycyny, nauk społecznych, sztuki i nauk humanistycznych.
OPEN DOAR	LINK	Zapewnia bezpłatny, otwarty dostęp do wyników i zasobów akademickich
OPEN ACCESS OXFORD ACADEMIC	LINK	kieruje się misją wspierania szerokiego rozpowszechniania wysokiej jakości badań akademickich
OPEN AIRE	LINK	zapewnienie nieograniczonego, pozbawionego barier, otwartego dostępu do wyników badań finansowanych ze środków publicznych w Europie
SCIENCEDIRECT.COM	LINK	Zawiera zbiór publikacji z zakresu nauk fizycznych i inżynierii
LINICALKEY.COM	LINK	Publikacje dotyczą dziedziny nauk przyrodniczych, medycznych i ścisłych.
PUBMED	LINK	bezpłatne źródło wspierające wyszukiwanie i wyszukiwanie literatury biomedycznej i nauk przyrodniczych w celu poprawy zdrowia – zarówno globalnie, jak i osobiście.
EMBASE	LINK	unikalna baza danych literatury medycznej,
COCHRANE LIBRARY	LINK	to zbiór baz danych, które zawierają różne rodzaje wysokiej jakości, niezależnych dowodów, które pomagają w podejmowaniu decyzji dotyczących opieki zdrowotnej.
PLOS ONE	LINK	Publikacje dotyczą niemal wszystkich dziedzin nauki.
TRIP	LINK	Wyszukiwarka badań klinicznych oraz wytycznych dla dobrych praktyk z kategoryzacją wg. poziomów piramidy dowodów
PEDRO		Wyszukiwarka badań klinicznych oraz wytycznych dla dobrych praktyk z zakresu fizjoterapii
MESH	LINK	Wyszukiwarka terminów w drzewach MeSH
KOALICJA OTWARTEJ NAUKI	LINK	Otwarte zasoby edukacyjne, naukowe oraz zasoby kultury
POLSKA BIBLIOGRAFIA LEKARSKA	LINK	Rejestruje ona polską literaturę naukową, kliniczną i fachową z dziedziny medycyny i nauk pokrewnych, organizacji ochrony zdrowia, a także popularną z zakresu oświaty zdrowotnej. ¹
POLSKA BIBLIOGRAFIA NAUKOWA	LINK	Polska Bibliografia Naukowa to portal Ministerstwa Edukacji i Nauki gromadzący informacje o publikacjach polskich naukowców, dorobku publikacyjnym jednostek naukowych oraz o czasopismach polskich i zagranicznych ²

¹ <https://www.gbl.waw.pl/p/polska-bibliografia-lekarska>

² <https://pbn.nauka.gov.pl/core/#/home>

6. WERYFIKACJA INFORMACJI I DOWODÓW NAUKOWYCH

EVIDENCE BASE MEDICINE - Medycyna oparta na faktach lub medycyna oparta na dowodach naukowych. Wspomaga lekarzy pozwalając precyzyjnie i dokładnie wykorzystać dostępne dowody naukowe w codziennej praktyce klinicznej.

EBM – kroki:

1. Sformułuj racjonalne pytanie, na które można odpowiedzieć wykorzystując dostępne zasoby informacyjne.
2. Znajdź najlepsze dostępne dowody odnoszące się do wyników badań.
3. Krytycznie oceń dowody i zweryfikuj ich jakość.
4. Zastosuj dowody zgodnie z własną wiedzą oraz poszanowaniem dla wartości wyznawanych pacjenta.
5. Oceń skuteczność i wydajność procesu leczenia - powtórz i doskonal.

Rysunek 2. Piramida dowodów EBM - grafika powstała na podstawie materiałów dostarczonych przez infobrokerska.pl